

Dávid Siklágban

1 Sámuel 29-30; 2 Sámuel 1 {PP 690}

Dávid és emberei annak ellenére, hogy a filiszteusokkal együtt kivonultak a harcmezőre, nem vettek részt a Saul elleni ütközetben. Miközben a két sereg az összecsapásra készült, Isai fia tanácstalan helyzetben volt. Elvárták, hogy a filiszteusok oldalán harcoljon. Ha elhagyná a csatában a neki kijelölt helyet és visszavonulna a harctérről, nemcsak gyávasággal bélyegezné meg magát, hanem Ákhis elleni hálátlansággal és árulással is, aki pedig megvédte és bízott benne. Az ilyen cselekedet szégyent hozna nevére és kihívna ellenségei Saulénál félelmetesebb haragját. Mégis, egy pillanatig sem tudta elfogadni, hogy Izrael ellen harcoljon. Ha ezt tenné, elárulná hazáját, – Isten és saját népe ellenségévé válna. Ez örökre elvágna az Izrael trónjához vezető útját, és ha Saul elesne az ütközetben, halála Dávid lelkén száradna. {PP 690.1}

Dávidnak éreznie kellett, hogy rossz útra tévedt. Sokkal jobb lett volna, ha Isten hegyeinek erősségeiben talál menedéket, mintsem Jahve és népe esküdt ellenségeinél. De az Úr, nagy kegyelmében nem büntette szolgája hibáját azzal, hogy szorultságában és zavarodottságában magára hagyja; mert bár Dávid eleresztve Isten karját megbotlott, és elhagyta a szigorú becsületesség ösvényét, szíve szerint azonban még mindig hú akart maradni Istenhez. Miközben Sátán és serege azzal voltak elfoglalva, hogy Isten és Izrael ellenségeit segítse egy királlyal szemben, akit Isten elhagyott, az Úr angyalai azon munkálkodtak, hogy megszabadítsák Dávidot a veszedelemből, amelybe jutott. Mennyei követek készítették a filiszteusok fejedelmeit, hogy tiltakozzanak Dávid és csapátának részvétele ellen a közelgő ütközetben. {PP 690.2}

„Mit akarnak ezek a zsidók?” – kiáltották a filiszteus fejedelmek Ákhis körül tolongva. Az utóbbi azonban vonakodott megválni az értékes szövetségéstől, ezért azt válaszolta: „Avagy nem ez-é Dávid, Saulnak, az Izrael királyának szolgája, aki már napok óta, sőt évek óta nálam van és nem találtam benne semmi rosszat?” {PP 691.1}

De a fejedelmek dühösen kitarítottak követelésük mellett: „Küldd vissza ezt az embert, hogy térjen vissza a helyére oda, amelyet rendeltél neki és ne jöjjön el mi velünk a harcba, hogy ellenünk ne forduljon a harcban, mert ugyan mivel tehetné magát kedvesebbé ura előtt, hacsak nem ezeknek a vitézeknek fejeivel? Avagy nem ez-é Dávid, akiről így énekelnek a körtáncban: Megverte Saul az ő ezerét, és Dávid is az ő tízezerét?” Híres bajnokuk pusztulása és Izrael diadalának emléke még frissen élt a filiszteus fejedelmek emlékezetében. Nem hittek abban, hogy Dávid harcolna saját népe ellen; és ha a harc hevében mégis átállna, nagyobb veszteséget okozna ezzel a filiszteusoknak, mint Saul egész serege. {PP 691.2}

Így Ákhis kénytelen volt engedni, és miután hívatta Dávidot, így szólt hozzá: „Él az Úr, hogy te becsületes vagy és kedves előttem, mind kimenésed, mind bejövésed velem a táborba, mert semmi rosszat nem találtam benned, attól a naptól fogva, hogy hozzám jöttél, e mai napig; de a vezérek előtt nem vagy kedves. Most azért térj vissza, és menj el békességben, és semmit se cselekedjél, ami a filiszteusok vezérei előtt helytelen.” {PP 691.3}

Dávid attól félve, hogy elárulja igazi érzelmeit, azt válaszolta: „Vajon mit cselekedtem, és mit találtál a te szolgádban attól a naptól fogva, hogy nálad voltam, a mai napig, hogy ne menjek el és ne harcoljak a királynak ellenségei ellen?” {PP 691.4}

Ákhis válaszára szégyen és lelkiismeretfurdalás remegtette meg Dávid szívét, amikor arra gondolt, mennyire méltatlan Jahve szolgájához az a csalás, amelyhez folyamodott. „Tudom, bizonyára kedves vagy előttem, mint az Istennek anyala – mondta a király –, de a filiszteusok vezérei mondták: el ne jöjjön velünk a harcba. Azért kelj fel korán reggel uradnak szolgálival együtt, akik veled eljöttek; keljtek fel korán reggel, mihelyt megvirrad, és menjetek el.” Így a csapda, amelybe Dávid belekeveredett, elhárult, ő maga pedig megszabadult. {PP 691.5}

Háromnapi utazás után Dávid és hatszáz fős csapata elérte Siklágot, amely otthonuk volt a filiszteusok földjén. Itt azonban szomorú látvány tárult a szemük elé. Az amálekíták, kihasználva Dávid és serege távollétét, bosszút álltak a területükre történt betörésekért. Rajtaütöttek az őrizetlenül maradt városon, és miután

kifosztották és felégették, elvonulva, magukkal hurcoltak minden asszonyt és gyermeket, sok zsákmánnyal együtt. {PP 692.1}

Dávid és emberei a rémülettől és megdöbbenéstől némán, egy ideig csak bámulták a megfeketedett és füstölgő romokat. Azután rájuk tört elhagyatottságuk rettenetes tudata, és ezek a harcedzett katonák „felkiáltottak és sírtak, hogy végre erejük sem volt a sírásra”. {PP 692.2}

Ez újabb lecke volt Dávidnak, amiért kishitűségében a filiszteusok közé keveredett. Alkalma volt látni milyen biztonságot találhat az ember Isten és népe ellenségei között. Dávid emberei most szembefordultak vele, mint szerencsétlenségük okozójával. Ő hívta ki az amálekíták bosszúját az ellenük intézett támadásával; mégis, túlságosan bízva az ellenségei között élvezett biztonságban, őrizetlenül hagyta a várost. Katonái a fájdalomtól és a dühtől eszüket vesztve most bármilyen kétségbeesett lépésre készek voltak, sőt vezetőjük megkövezésével fenyegetőztek. {PP 692.3}

Úgy tűnt, hogy Dávid minden emberi támogatás nélkül maradt. Megfosztották mindazoktól, akik kedvesek voltak számára. Saul elűzte hazájából; a filiszteusok elküldték a táborból; az amálekíták lerombolták a városát, feleségei és gyermekei fogságba kerültek, és saját, hűséges barátai is ellene fordultak, sőt halállal fenyegették. Dávid ebben a rettenetes órában, ahelyett hogy engedte volna gondolatait a fájdalmas eseményeknél időzni, Istentől várt segítséget. Elhagyta-e valaha is az Úr? Lelke felüdült, amikor felidézte Isten kegyelmének számos bizonyítékát. Dávid emberei elégedetlenségükkel és türelmetlenségükkel csak megkettőzték a megpróbáltatás fájdalmát, de Isten embere, akinek még több oka lett volna keseregni, erős maradt. „Mikor félnem kellene is, én bízom tebenned” (Zsolt. 56:4), mondta szívében. Bár ő maga nem látott kiutat a nehéz helyzetből, de Isten láthat, és megmutathatja, mit kell tennie. {PP 692.4}

Előhívatta Abjáthár papot, Akhimélek fiát „és megkérdezte Dávid az Urat: Üldözsem-é ezt a sereget? Utolérem-é őket? És mondta néki: Üldözzed, mert bizonyosan utoléred és szabadulást szerzel”. {PP 693.1}

E szavakra a fájdalmas és dühös fejetlenségnek egyszeriben vége szakadt. Dávid és katonái nekivágtak, hogy üldözzék a menekülő ellenséget. Olyan gyorsan törtek előre, hogy mire a Bésor patakjához értek, amely Gáza közelében ömlik a Földközi-tengerbe, a csapatból kétszázán hátramaradtak a kimerültség miatt. Dávid azonban a többi négyszáz harcossal elszántan folytatta tovább az üldözést. {PP 693.2}

Eközben egy egyiptomi rabszolgára bukkantak, aki az éhség és kimerültség következtében, szemmel láthatóan közel volt a halálhoz. Miután azonban enni és inni adtak neki, erőre kapott, és megtudták tőle, hogy kegyetlen amálekita gazdája, aki a fosztogató sereghez tartozik, magára hagyta, hogy éhen haljon. Elmondta a rajtaütés és fosztogatás történetét, majd miután ígéretet kapott, hogy nem ölik meg és gazdájának sem adják át, beleegyezett, hogy elvezeti Dávid csapatát ellenségeik táborához. {PP 693.3}

Amikor meglátták a tábor, tivornyázás jelenetei tárultak a szemük elé. A győztes sereg nagy ünnepséget rendezett. „Elszéledtek az egész vidéken, ettek, ittak és táncoltak az igen nagy zsákmány felett, amelyet a filiszteusok tartományából és Júda tartományából hoztak.” Dávid azonnali támadást rendelt el, és az üldözők vadul vetették magukat ellenségeikre. Az amálekíták megdöbbenek és megzavarodtak. Egész éjjel és még másnap is folyt a harc, míg csaknem az egész seregük elhullott. Csak egy négyszáz fős csapatnak sikerült tevére kapva elmenekülnie. Beteljesedett az Úr szava: „És mindent megszabadított Dávid, valamit elvittek az amálekíták; az ő két feleségét is megszabadította Dávid. És semmijük sem hiányzott, sem kicsiny, sem nagy, sem fiaik, sem leányaik, a zsákmányból sem és mindabból, amit elvittek tőlük; Dávid mindent visszahozott.” {PP 693.4}

Amikor Dávid behatolt az amálekíták földjére, kardélre hányt mindenkit, aki a kezébe került. Isten fékentartó erejének volt köszönhető, hogy az amálekíták ezt nem torolták meg Siklág lakóinak elpusztításával. Elhatározták, hogy megkímélik a foglyokat, akiknek nagy száma csak növeli diadalukat, amikor maguk előtt vezetve őket hazaérnek, és rabszolgának adják el valamennyit. Így akaratlanul is Isten szándéka szerint cselekedtek, sértetlenül hagyva foglyaikat, hogy azok visszakerülhessenek férjeikhez és apáikhoz. {PP 693.5}

Minden földi hatalom a végtelen Isten ellenőrzése alatt áll. A leghatalmasabb uralkodónak, a legkegyetlenebb

elnyomónak is azt mondja: „Eddig és ne tovább!” (Jób 38:11) Isten állandóan gyakorolja hatalmát, hogy meghiúsítsa a gonoszság eszközeinek ténykedését; mindig munkálkodik az emberek között, de nem vesztükre, hanem megjobbításuk és megtartásuk érdekében. {PP 694.1}

A győztesek nagy örömmel indultak haza. Visszamaradt társaikhoz érve, a négyszáz közül az önzőbbek és nyakasabbak azt akarták, hogy akik nem vettek részt a harcban, azok a zsákmányból se részesüljenek; elég, ha visszakapják feleségeiket és gyermekeiket. De Dávid ezt nem engedte meg: „Ne cselekedjetez így atyámfiakkal azzal, amit az Úr adott nekünk – mondta –, amekkora annak része, aki elment a harcba, akkora legyen annak is a része, aki a holminál maradt, egyenlőképpen osztozzanak”. Így a kérdés megoldódott, és később törvénnyé lett Izraelben, hogy mindazok, akik becsülettel részt vesznek egy katonai vállalkozásban, egyenlő arányban osztozzanak a zsákmányon azokkal, akik ténylegesen megütköztek a küzdelemben. {PP 694.2}

Dávid és csapata azontúl, hogy minden Siklágából elvitt zsákmányt visszaszerzett, az amálekíták nyájait és csordáit is elhajtotta. Ezt „Dávid zsákmányának” nevezték, és ő Siklágba visszatérve ajándékokat küldött belőle saját törzse, Júda főembereinek. A szétszóráskor mindazokról megemlékezett, akik segítették őt és embereit a hegyek erősségeiben, amikor egyik helyről a másikra voltak kénytelenek bujdosni, hogy életüket megmentse. Együttérzésük, ami oly értékes volt a számkivetett menekülteknek, így hálás elismerést nyert {PP 694.3}

Három nap telt el azóta, hogy Dávid és harcosai visszatértek Siklágba. Miközben romokban heverő házaik helyreállításán dolgoztak, aggodó szívvel várták a csata híreit, amelyet Izraelnek meg kellett vívnia a filiszteusokkal. Egyszer csak követ érkezett a városba, „ruhái megszagattva voltak, fején pedig föld volt”. Azonnal Dávidhoz vezették, aki előtt tiszteletteljesen meghajolt, kifejezve ezzel, hogy elismeri hatalmas fejedelemnek, akinek jóindulatát szeretné megnyerni. Dávid feszült figyelemmel érdeklődött a csata lefolyásáról. A menekült beszámolt Saul vereségéről és haláláról, és Jonathán haláláról. De nem maradt meg a tények elbeszélésénél. Az idegen nyilvánvalóan azt feltételezte, hogy Dávid ellenséges érzelmeket ápol magában fáradhatatlan üldözője iránt, és remélte, hogy mint a király gyilkosa, elismerést biztosít majd magának. Dicsekedve folytatta beszámolóját, és elmondta, hogy a csata közben rátalált Izrael sebesült királyára, akit az ellenség szorongatott, és saját kérésére megölte. Fejéről a koronát és kezéről az arany karkötőt elhozta Dávidnak. Arra számított, hogy ezeket a híreket majd örömmel fogadják, és tettéért majd gazdagon megjutalmazzák. {PP 694.4}

De „megragadta Dávid a maga ruháit és megszagatta, úgyszintén a többi emberek is, akik övele voltak. És nagy zokogással sírtak és böjtöltek mind estéig Saulon és Jonathánon, az ő fián és az Úrnak népén és Izraelnek házán, mivelhogy fegyver által hullottak el”. {PP 695.1}

Miután a félelmetes hír okozta első megrázkódtatás elmúlt, Dávid gondolatai visszatértek a hírnökre és a bűntettre, amit saját szavai szerint elkövetett. A vezér megkérdezte a fiatalembert: „Honnét való vagy te?” Mire az így válaszolt: „Egy jövevény amálekita férfiú fia vagyok. Ismét mondta neki Dávid: Hogy nem féltél felemelni kezedet az Úr felkentjének elvesztésére?” Dávidnak kétszer volt a hatalmában Saul, de amikor unszolták, hogy ölje meg, megtagadta, hogy kezét emeljen arra, akit Isten parancsára Izrael uralkodójává szenteltek. Az amálekita mégsem félt dicsekedni azzal, hogy megölte Izrael királyát. Ő maga vádolta magát halálra méltó bűnnel, és a büntetést azonnal kimérték rá. „A te véred legyen a te fejedben – mondta Dávid –, mert a saját nyelved vallása bizonyosságot tesz ellened mondván: én öltem meg az Úrnak felkentjét.” {PP 695.2}

Dávid Saul halála felett érzet fájdalma mély és őszinte volt, ami egy nemes lélek nagylelkűségéről tanúskodott. Nem ujjongott ellensége bukásán. Megnyílt előtte az Izrael trónjához vezető út, de ő nem volt boldog. A halál kitörölte Saul minden gonoszságának és kegyetlenségének emlékét, és most csak arra gondolt, ami nemes és királyi volt benne. Saul neve Jonathánéhoz kapcsolódott, akinek a barátsága oly igaz és önzetlen volt. {PP 695.3}

Az ének, amelyben Dávid szívének érzelmeit kifejezte, a nemzet és Isten mindenkori népének kincsévé lett: {PP 696.1}

„Izrael! a te ékességed elesett halmaidon!
Miként hullottak el a hősök!

Meg ne mondjátok Gáthban,
Ne hirdessétek Askelon utcáin,
Hogy ne örvendjenek a filiszteusok leányai,
És ne ujjongjanak a körülmetéletlenek leányai.
Gilboa hegyei,
Se harmat, se eső tireátok ne szálljon,
És mezők ne teremjen semmi áldozatra valót;
Mert ott hányatott el az erős vitézek pajzsa,
Saulnak pajzsa,
Mintha meg nem kenettetett volna olajjal...
Sault és Jonathánt,
Akkik egymást szerették és kedvelték míg éltek,
A halál sem szakította el;
A saskeselyűknél gyorsabbak
És az oroszlánoknál erősebbek valának.
Izráel leányai! Sirassátok Sault,
Ki karmazsinba öltöztetett gyönyörűn,
És arannyal ékesíté fel ruhátokat.
Oh, hogy elhullottak a hősök a harcban!
Jonathán halmaidon esett el!
Sajnálak testvérem Jonathán,
Kedves valál nékem nagyon.
Hozzám való szereteted csudálatra méltóbb volt
Az asszonyok szerelménél.
Oh, hogy elhullottak a hősök!
És elvesztek a hadi szerszámok!" {PP 696.2}

(II. Sám. 1:19-27) {PP 696}